

16/14Arkivsak- 201100965-43
dok.
Arkivkode ---/L01
Saksbehandler Siv Tørudbakken

Saksgang	Møtedato	Sak nr
Hovedutvalg for samferdsel, areal og miljø	22.04.2014	16/14
Fylkestinget	30.04.2014	20/14

Organisering av bypakke for Tønsberg-regionen

Sammendrag

KVU for transportsystemet i Tønsberg-regionen er nå på høring. Den danner grunnlaget for å kunne søke om Bypakke Tønsberg-regionen. For å sikre god framdrift foreslås det å etablere organisasjonen som skal styre og gjennomføre arbeidet med bypakken.

Fylkesrådmannens innstilling

1. Bypakke Tønsberg-regionen etableres for å planlegge og anlegge et helhetlig transportsystem for Tønsberg-regionen. Partene i Bypakke Tønsberg-regionen er Vestfold fylkeskommune og kommunene Tønsberg, Nøtterøy, Tjøme og Stokke.
2. Bypakke Tønsberg-regionen organiseres som foreslått i saksframlegg med en egen politisk og administrativ styringsgruppe.
3. Bypakke Tønsberg-regionen bes om å legge fram forslag til bompengoordning for Bypakke Tønsberg-regionen
4. Bypakke Tønsberg-regionen finansieres primært gjennom bompenger, bidrag fra Vestfold fylkeskommune og Mva-kompensasjonen knyttet til investeringer i Bypakke Tønsbergregionen.
5. Bypakke Tønsberg-regionen skal ha en andel som vektlegger gående, syklende og kollektiv. Denne andelen skal være minst det samme som det er lagt til grunn i KVU.
6. Bypakke Tønsberg-regionen utarbeider detaljert framdrift og kostnadsoverslag for planleggingsmidlene som er forskuttert.

Tønsberg, 13.03.2014

Egil Johansen
fylkesrådmann

Sverre Høifødt

direktør

Vedlegg: Notat fra Norconsult AS om organisering av bypakker (**pushes**)

Saker til behandling og eventuelle vedlegg til saken ligger på www.vfk.no
Se under Snarvei og velg Politiske møter og saker

Direktelink til Politiske møter og saker: <http://sak.vfk.no>

Innledning:

Nøtterøy, Stokke, Tjøme og Tønsberg kommuner anmodet Statens vegvesen (brev datert 18.6.2009) om å gjennomføre en konseptvalgutredning av en helhetlig transportløsning for Tønsberg-distriktet.

Vestfold fylkeskommune ved Hovedutvalg for samferdsel og næring fattet 2.9.2009 følgende vedtak i sak 30/09: "Vestfold fylkeskommune anmoder Statens vegvesen om å gjennomføre en konseptvalgutredning (KVU) av en helhetlig transportløsning for Tønsberg-distriktet."

Fylkestinget vedtok 7. november 2013 i sak «Finansiering av planleggingsmidler i bypakke for Tønsberg-området» (73/13) bl.a. «4. Bruken av planleggingsmidlene fastsettes i egen sak om organiseringen av bypakken for Tønsberg-området og når forslag til høringsuttalelser på konseptvalgutredningen er fremlagt»

Statens vegvesen la 11.11.2013 fram forslaget til Konseptvalgutredning (KVU) for en helhetlig transportløsning for Tønsberg-regionen. Den offentlige høringsfristen er satt til 1.mai.

Saken som legges fram her er en oppfølging av disse sakene.

Saksutredning:

Bypakker er et samlebegrep for den aktiviteten og transportpolitikken som inngår i en bompengoordning eller en ordning med lokal drivstoffavgift i et byområde. Fundamentet i ordningen er som regel et bompengeprogger, og midler fra statlige og/eller lokale myndigheter. Dagens bypakker er ofte et samarbeid for å finansiere infrastruktur generelt og drift av kollektivtransport, samt andre aktuelle miljø-, framkommelighets- og trafiksikkerhetstiltak. De er tuftet på lokale vedtak og transportbehov. Staten går inn med midler på sitt ansvarsområde, og tilsvarende gjøres fra lokale myndigheters side.

Ett av de regionale vedtak som bypakke Tønsberg-regionen tuftes på er Regional plan for bærekraftig arealpolitikk som ble vedtatt med følgende samfunns mål 25. april 2013:

1. **Hovedgrep:** Vestfold er en bærekraftig og framgangsrik region.
2. **Ikke-fornybare ressurser:** Matjordarealet er økt, og de spesielle og uerstattelige verdiene i Vestfolds natur, kulturlandskap og kulturmiljøer er bevart.
3. **Byer og tettsteder:** Byene, tettstedene og bygdene i Vestfold er attraktive og livskraftige.
4. **Næringsliv og arbeidsplasser:** Vestfold er konkurransedyktig nasjonalt og internasjonalt, og trekker til seg kompetent arbeidskraft og nyskapende virksomheter.
5. **Folkehelse:** Ulikheter i folkehelse og levevilkår er redusert.
6. **Transport:** Transportsystemet er miljøvennlig, sikkert og effektivt.
7. **Klima og energi:** Vestfold er et foregangsfylke for reduserte klimautslipp og miljøvennlig energibruk.
8. **Samfunnsikkerhet og beredskap:** Samfunnsikkerheten i Vestfold er svært høy

Før det kan søkes om å etablere en bypakke må det gjennomføres en KVU for området som ønsker bypakken. Konseptvalgutredningen for transportsystemet i Tønsberg-regionen er nå på høring og danner grunnlaget for en Bypakke Tønsberg-regionen.

Ett mulig neste skritt er å søke om Helhetlig bymiljøavtale

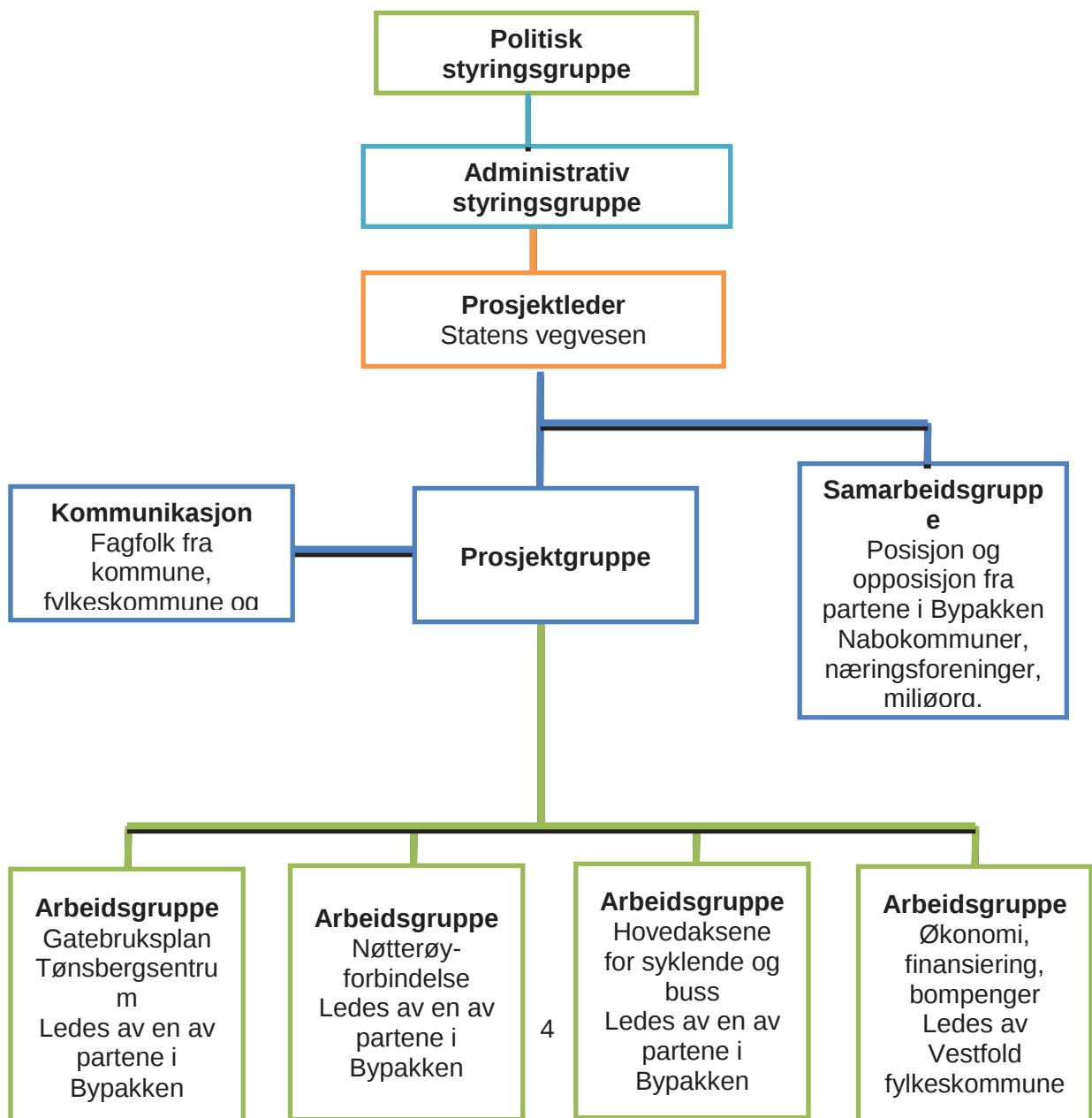
I Nasjonal transportplan 2014-2023 åpnes det for bymiljøavtaler Under finansiering står det: «For å få gode helhetlige bymiljøavtaler er det avgjørende at staten har midler i forhandlingene med bykommunene og fylkeskommunene. Regjeringen har i denne planen lagt opp til en betydelig satsing for å løse transportutfordringene i de største byområdene. Det er derfor satt av 13,5 mrd. kr ekskl. kompensasjon for mva. til dette formålet. Bruken av disse midlene vil sees i sammenheng med bruk av belønningsmidler og inngår i framtidige helhetlige bymiljøavtaler. Bruken av midlene vil bli avklart gjennom avtaler mellom staten, fylkeskommunene og kommunene.»

I FU sak 86/13 ble det orientert om arbeidet med å søke om Helhetlig bymiljøavtale

For å sikre en organisering som kan fungere over tid og ivareta et behov for styringssystem knyttet til en eventuell Helhetlig bymiljøavtale må Bypakke Tønsberg-regionen organiseres slik at det gir:

- Tett samarbeid mellom kommune, fylke og stat
- God forankring
- Gjennomføringsevne

Organiseringen av bypakker i byene Bodø, Buskerud, Grenland, Molde, Nedre Glomma, Trondheim, Ålesund har blitt kartlagt og er med på å danne grunnlaget for forslag til organisering av Bypakke Tønsberg-regionen. Følgende organisering foreslås:

Politisk styringsgruppe

Sammensatt med følgende: Fylkesordfører, Ordfører Tønsberg, Ordfører Nøtterøy, Ordfører Stokke, Ordfører Tjøme, Regionvegsjef Statens vegvesen, Regional plan og utviklingsdirektør Jernbaneverket, Fylkesrådmannen

Mandat: Være prosjektansvarlig (prosjekteier)

Gi samordnede anbefalinger til formelt organ (kommune-/by-styre, fylkesting og fagutvalg, Vegdirektoratet, Jernbaneverket).

Ansvar for framdrift, økonomi og kommunikasjon.

Drøfter aktuelle saker før framlegging i kommunenes/ fylkeskommunens politiske organer og i staten. Avklarar mandat og økonomi for prosjekt porteføljen.

På møtene stiller også Avd. direktør Vestfold Statens vegvesen, leder for administrativ styringsgruppe, prosjektleder og leder for kommunikasjon. Dette for å sikre god flyt av informasjon.

Møtehyppighet: 3-4 møter pr. år

Administrativ styringsgruppe

Sammensatt med følgende: Fylkesrådmannen, Rådmann i Tønsberg, Rådmann i Nøtterøy, Rådmann i Stokke, Rådmann i Tjøme, Avd. direktør Vestfold Statens vegvesen, Leder plan og forvaltning Jernbaneverket, Fylkesmannen i Vestfold, LO og NHO

Mandat: Legge fram saker for den politiske styringsgruppa så møtene i den administrative styringsgruppa legges i forkant av den politiske styringsgruppa. Ansvar for å administrere og koordinere arbeidet med gjennomføringen av Bypakke Tønsberg-regionen.

(I Plattform Vestfold sitter både fylkesmannen og partene i næringslivet, noe som oppfattes å fungere godt. Det er derfor foreslått at dette også gjøres i dette arbeidet.)

Ansvar for det faglige innholdet i sakene som blir lagt fram for den politiske styringsgruppa. Spesielt knyttet til planlegging av arealbruk er viktig å sikre koordinering av her.

Representant for kommunikasjonsgruppe er tilstede på møter i den administrative styringsgruppa

Møtehyppighet: 3-4 møter pr. år.

Prosjektleder

Mandat: Styre porteføljen av prosjekter innenfor de rammene økonomisk og i forhold til framdrift som er gjort innenfor hvert definerte fokusområde.

Prosjektgruppe

Mandat: Koordinerer arbeidsgruppene for å sikre at de bestillingene som kommer fra styringsgruppen blir gjennomført på en god måte.

Kommunikasjon:

Mandat: Gjennomfører kommunikasjon ut av prosjektorganisasjonen i tett samarbeid med prosjektgruppe. Leder av administrativ styringsgruppe, prosjektgruppe og kommunikasjonsgruppe har løpende tett kontakt.

Møtehyppighet: Etter behov

Samarbeidsgruppe

Mandat: Samarbeidsgruppen skal sette seg inn i og drøfte sentrale problemstillinger som Bypakke avtalen vil omfatte.

Samarbeidsgruppen møtes på tvers av kommunegrenser, politiske partier og drøfter sentrale problemstillinger før formell politisk behandling i kommunene og i fylkeskommunen.

Samarbeidsgruppen skal også sikre kontinuitet over valgperioder da Bypakken vil vare over flere valgperioder.

Møtehyppighet: etter behov, antageligvis hyppig i starten og mindre jo lengre utover i prosessen Bypakken kommer.

Arbeidsgrupper

Den første arbeidsgruppen utarbeider en gatebruksplan for Tønsberg sentrum som sikrer den funksjonaliteten som er målsatt i første fase. Den andre arbeidsgruppen utarbeider kommunedelplan (KDP) med konsekvensutredning for å avklare Nøtterøyforbindelsen med trasevalg og type bro/tunell. Den skal samtidig se på landingspunktene for Nøtterøyforbindelsen for å se hvordan de kan utvikles. Den tredje arbeidsgruppen utarbeider planer (KDP eller reguleringsplan) for hovedaksene for å etablere ekspressveg for sykkel og fri fremføring for kollektiv slik det er beskrevet i KVUen for Tønsberg-regionen. Det er mulig at hver akse skal løses for seg, men det vil antageligvis være, mange av de samme menneskene som skal bidra i planleggingen av alle hovedaksene. Et alternativ kan derfor være at det er en arbeidsgruppe for alle hovedaksene.

Når det gjelder arbeidet i den enkelte arbeidsgruppe kan dette gjøres av en av partene i Bypakken. Arbeidet finansieres av Bypakken, det må derfor tidlig i prosessen avklares hvordan Bypakken finansierer nødvendig kapasitet (stillinger) i den organisasjonen som tar på seg ansvar i en eller flere arbeidsgrupper. I starten av Bypakke arbeidet vil det være naturlig å diskutere organiseringen av arbeidsgruppene og sammensetningen.

Innhold i Bypakke Tønsbergregionen

Bypakke Tønsberg-regionen vil bygge på "Konsekvensutredning for transportsystemet i Tønsberg-regionen" og regjeringens valg av konsept. KVUen anbefaler Ringveikonseptet med hovedelementene (i) ny fastlandsforbindelse, (ii) tiltak innen kollektiv, sykkel og gange og (iii) restriktive tiltak. Det er lokalpolitiske ønsker om å inkludere andre veitiltak på Presterød, Teie, Hogsnes og Tjøme som vil øke investeringsrammen ut over de 2,3 milliarder som er angitt i KVUen.

For å opprettholde en profil på Bypakke Tønsberg-regionen med fokus på miljøvennlig transport som kollektiv, sykkel og gange bør andelen som avsettes til slike tiltak økes tilsvarende. I KVUen er denne andelen ca 15 % av totalen.

Finansiering av Bypakke Tønsberg-regionen

På bakgrunn av lokalpolitiske vedtak i kommunene samt i Vestfold fylkesting har Statens vegvesen gjennomført en mulighetsstudie om finansiering av et helhetlig transportsystem for Tønsberg-regionen. Hensikten med mulighetsstudiet er å danne grunnlag for prinsipiell tilslutning fra berørte kommuner og Vestfold fylkeskommune til at det arbeides videre med en bompengeutredning for Bypakke Tønsbergregionen. I mulighetsstudiet er det lagt til grunn at Bypakke Tønsberg-regionen finansieres primært gjennom bompenger, bidrag fra Vestfold fylkeskommune og Mva-kompensasjonen knyttet til investeringer i Bypakke Tønsberg-regionen.

Mulighetsstudiet beregner med visse forutsetninger bompengesatser i en Bypakke Tønsberg-regionen. Hvis det innregnes 10 % rabatt for abonnementsbrikke ligger beregnet bompengesats på mellom 11,5 kr og 18 kr. avhengig av rentesats og investeringsnivå.

Bruk av planleggingsmidler

Tønsberg Hovedvegfinans AS eies av Vegfinans AS, Tønsberg-, Nøtterøy- og Tjøme kommune. Vestfold fylkeskommune stiller garanti for 50%, Tønsberg kommune for 29 %, Nøtterøy kommune for 17 % og Tjøme kommune for 4 % av midlene. Det er fattet et helt likt vedtak i kommunene og fylkestinget om garanti for totalt 10 millioner kroner i planleggingsmidler. Det vil si at det foreligger garanti/aksept fra alle eierne. Dersom det ikke skulle bli noe av bompengesaken, foreligger det dekning for hele beløpet.

De forskutterte planleggingsmidlene kan kun brukes til planlegging av tiltak som skal inngå i «Bypakke Tønsberg-regionen», og i tråd med formålet for bypakka.

Det er et krav at det må foreligge godkjente reguleringsplaner for de prosjektene det søkes om å finansiere med bompenger før saken behandles av Stortinget. De forskutterte planleggingsmidlene må altså brukes for å fremskaffe nødvendige reguleringsplaner med kostnadsoverslag.

Blant de tiltakene som krever regulering i «Bypakke Tønsberg-regionen» er Presterødkrysset og -bakken. Fremtidig løsning for Presterødkrysset- og bakken ligger inne i Områderegulering Kilen, vedtatt 19.06.2013

Hvis ny Nøtterøyforbindelse ender på Smørberg forutsettes det at en løsning for Hogsnesbakken ligger inne som en del av tiltakene som må gjennomføres for å sikre måloppnåelse i KVUen. Reguleringsplan for Fv 303 Hogsnesbakken er under behandling. Stokke kommune sendte reguleringsplanen til fylkesmannen i juni i fjor (17/6-2013 KS 46/2013). Endelig vedtak i Tønsberg forventes i april 2014.

Det kan være det finnes planer i kommunene for enkelte tiltak, f.eks G/S som vil inngå i et sammenhengende nettverk, men dette må avklares nærmere. Det er trolig ingen G/S-planer som er planlagt med standard som ekspressykelveg.

I alle konseptene ligger følgende aktiviteter inne og må dermed finansieres:

- Prosjektleder Bypakke Tønsberg-regionen*
- Gatebruksplan for Tønsberg sentrum.
- Planer for hovedaksene for å etablere ekspressveg for sykkel og fri fremføring for kollektiv

*Prosjektleder for bypakken vil delvis finansieres over fylkeskommunens «sams vegadministrasjon».

Når det gjelder ny Nøtterøyforbindelse ligger det forskjellige løsninger inne i de forskjellige konseptene. Så fort det er avklart hvilken løsning som blir valgt kan kommunedelplan (KDP) med konsekvensutredning (KU) for å avklare Nøtterøyforbindelsen med trasevalg og valg mellom bru/tunell starte.

Det er anledning til å bruke midler til planlegging før Stortingets tilslutning. Det forutsetter at Vegdirektoratet gir sin tilslutning til bruken av planleggingsmidlene. Etter politisk behandling, sendes saken til Vegdirektoratet.

Detaljert framdrift og kostnadsoverslag for planleggingen må etterhvert legges fram for styringsgruppa i Bypakke Tønsberg-regionen.

Fylkesrådmannens bemerkninger:

For å sikre en rask og god framdrift er det viktig å få på plass en organisasjon for Bypakke Tønsbergregionen nå. Arbeidet med å utarbeide en søknad om Bypakke kan da gjennomføres parallelt med å få ferdigbehandlet KVUen.

Det legges opp til en organisasjon som vil kunne fungere over flere valgperioder og som vil sikre muligheten for å bruke denne organisasjonen i forbindelse med arbeidet for å komme fram til en Helhetlig bymiljøavtale.

Fylkesrådmannen løser sekretariatsfunksjonen for Bypakke Tønsbergregionen ved å bruke «sams vegadministrasjon» som er Statens vegvesen.

Det anbefales at det gjøres et prinsippvedtak om finansiering av Bypakke Tønsbergregionen og at styringsgruppen i Bypakke Tønsbergregionen gis i oppdrag å fremme forslag til bompenggeordning for Bypakke Tønsbergregionen.

Dersom det blir vedtatt å etablere en organisasjon for Bypakke Tønsbergregionen nå vil fylkesrådmannen ta initiativ i forhold til de andre partene som skal være med i bypakken.